

ГЕОРГИ РАЙЧЕВ
ПРОЛЕТНА БОРБА

chitanka.info

— У-у, мари, Гено, знаеш ли, че нашите щели да се борят на Кирил и Методия!

— Кои наши мари, Севдо?

— Че кои — не си ли чула още? Дечурлигата, учениците? Тези от „Христо Ботев“ с махленците от „Церковски“.

— Че как тъй ще се борят мари малки деца... Ти луда ли си!

— Знаем ли ги — сами казват, наш Пенко казва... и Калинка също...

Така разговарят две съседки, застанали една срещу друга, през плета между дворовете си. А работата беше, че учениците от основното училище „Христо Ботев“ — „новото“, както го наричаха — бяха обявили пролетно съревнование на онези от старото училище „Цанко Церковски“ от долната махала.

Който е ходил нагоре от Луковит и реката Златна Панега, ще знае, че там има няколко големи и богати села с много будно население. Най-хубаво е най-горното от тях. То е на шосето за град Ловеч, разпростряно е между няколко красиви хълма, обрасли с високи прави дъбови дървета. В селото има магазини, кооперация, читалище с голям театрален салон. Имат си и две училища и прогимназия, а след 9 септември имат вече гимназия.

Когато се обяви Заема на свободата, големите почнаха да се надпреварват кой повече пари да запише. Учениците от гимназията и прогимназията се надпреварваха кой повече колети ще събере за войниците на фронта. Тогава и малките от „Христо Ботев“ и „Церковски“ решиха да си обявят „пролетна борба“, да видят кой какво ще направи за училището си до празника на Кирил и Методий. Помагаха им и учителите, но оставяха сами учениците да намислят какво ще правят. Те им поръчаха да казват дома си, че на празника ще има борба, но да не обаждат каква ще бъде.

Щом се постопли времето, и борбата започна. Най-напред ботевци се събраха един неделен ден и почистиха целия училищен двор. Но и църковци не останаха надире. Те не само изметеха двора, но почистиха и старите мазета, в които вонеше непочистена смет от години.

Ботевци постлаха със сгурия пътечката от училището до улицата. Църковци пък донесоха камъчета от близката река и направиха две

пътеки — от училището до улицата и до кладенеца, дето по-рано не можеше да се изгази от кал.

Ботевци накараха учителите да им планират градинки в двора и посадиха цели лехи с цветя. Но церковци не само посадиха цветя, а и разкопаха широкия двор и сестрите им и бацьовците посяха цели лехи с лук, чесън и фасул за кухнята на югославските деца. В селото имаше 40 такива деца. Цяла пролет ядоха децата от зеленчука на церковци, който те бяха отгледали.

Един ден церковци узнаха, че ботевци купили червени и оранжеви хартии, с които щели да украсят училището за празника. А церковци вече отдавна бяха си ги приготвили. Но те имаха и друго. Един от техните ученици имаше брат в София да се учи да рисува. Дойде си за Великден и нарисува портрета на Церковски на два метра височина. Скриха го и чакаха празника.

Наближаваше Кирил и Методий. Един неделен ден двадесет от по-големите момчета от церковци прерамчиха торбички с храна и казаха, че отиват на екскурзия в местността „Панков рид“. Върнаха се късно следобед.

Дойде и празникът. По селото се пръсна слух, че след обед в читалищния салон ще стане пролетната борба между ботевци и церковци. Всички се юрнаха нататък да гледат борбата. Наистина, на сцената бяха застанали трима мъже: главните учители на „Ботев“ и „Церковски“ и малко по-настрана от тях — директорът на гимназията, който щеше да реши кой е победителят. Отпред стояха едно момиченце от „Ботев“ и едно момче от „Церковски“.

Почна състезанието. Пръв попита главният учител на „Ботев“, като се обърна към тяхното момиче:

— Кажи, Тинке, какво направи най-напред нашето училище за борбата?

— Господин учителю, ние първи почистихме двора на училището.

— А вие какво направихте, Марине? — обърна се главният учител на „Церковски“ към момчето.

— Ние пометохме училищния двор и изхвърлихме цяла кола смет от мазетата, господин учителю.

И продължаваха въпросите.

— Вие, ботевци?

— Постлахме със сгурия пътека до улицата.

— Вие, церковци?

— Постлахме с камъчета две пътечки — до улицата и до кладенеца.

— Вие, ботевци?

— Направихме хубава градинка с цветя.

— Ами вие, церковци?

— Ние пък посадихме цветя около оградата, а в двора отгледахме зеленчук за югославянчетата.

От залата се чува ръкопляскания и викове „браво!“

Състезанието продължи.

— Тинке, кажи какво още направи нашето училище?

— За празника украсихме училището с цветя и го обкичихме с висулки от цветни хартии.

— А вие, Марине?

— Ние имахме и цветя, и хартии и бате Петко нарисува голям портрет на нашия покровител, поета Цанко Церковски.

Чуха се пак ръкопляскания и „браво!“ В това време директорът на гимназията стана и се обърна към двете деца с въпрос:

— Имате ли да кажете още нещо, деца?

Тинка мълчеше, а Марин се обърна към залата и повика една жена с черна забрадка.

— Лельо Данке, качи се горе и кажи какво сме направили ние!

Жената беше вдовица с три дребни деца. През бунтовете стражарите бяха убили мъжа ѝ на път за Луковит. Жената се качи на сцената и застана срамежливо. Директорът на гимназията я попита:

— Кажи, стрино Данке, за какво те пита Марин?

— Господин директоре — почна жената, — тези деца ми направиха такова добро, каквото не съм от никого видяла.

— Какво добро? Я кажи да чуем всички!

— Нали знаете, имаме си две нивки на „Панков рид“. Не знам дали от лошата оран, или от какво, ама тази пролет като поникнаха едни бурени, та бяха задушили пшеницата. Чудех се как ще ги оплевя... децата ми слаби... и стана чудо невидено: една неделя бях отишла пак да плевя. По пътя се зададоха деца. Мислех си — де ли са тръгнали? Пък те право при мене. Двадесетина. Пък като се

нахвърлиха — до следобед оплевиха и двете ниви... Да са живи и здрави! Всички бяха от долната махала, от церковците...

Но думите ѝ заглушиха бурни ръкопляскания и викове: „Браво! Браво на церковци, церковците...“

Директорът приближи и улови двете деца за ръцете.

— Мили деца — обърна се той към тях, — и двете училища сте се отличили, извършили сте много полезни и красиви неща. Но церковци са направили нещо много по-хубаво! Сторили добро дело, помогнали на бедна жена, спасили от глад и мъки цяла сирашка челяд. Тази година присъждам да бъде тяхна победата. Дано догодина ботевци ги надминат с някое още по-добро дело.

Но думите му не се чуха нататък, защото залата гърмеше от викове и ръкопляскания.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.